Banka Zimmetinde Şikâyet Yeterli

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Yargıtay Ceza Genel Kurulu	01.07.2026	Bozma

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2026/296	2026/436	5411 sy. K. 160, 5411 sy. K. 162, CMK 280, CMK 289, CMK 7

ÖZET

Bankacılık zimmetinde bölge adliye mahkemesi, banka vekilinin özel yetkisinin araştırılması için hükmü bozmuştu. CGK, bankanın şikâyetini yeterli, özel yetki şartını kanunda yok saydı; CMK 280 dışındaki bozmayı ve buna dayalı hükümleri hükümsüz sayarak direnmeyi bozdu.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/bankacilik-zimmetinde-banka-sikayeti-yeterli-cgk-2026-436/ →

Karar metni

Yargıtay Karar Arama sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

Ceza Genel Kurulu 2026/296 E. , 2026/436 K.

"İçtihat Metni"

KARARI VEREN

YARGITAY DAİRESİ : 7. Ceza Dairesi

MAHKEMESİ :Ceza Dairesi

SAYISI : 2732-2708

I. HUKUKÎ SÜREÇ

Sanığın bankacılık zimmeti suçundan 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 160/1-2-son ile 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 62, 52/2-4, 53... . maddeleri uyarınca 12... ay hapis ve 1.666.660,00 TL adli para cezası ile cezalandırılmasına, taksitlendirmeye, hak yoksunluğuna, mahsuba ve bankanın uğradığı zararın tazminine ilişkin Trabzon 2. Ağır Ceza Mahkemesince verilen 30.01.2020 tarihli ve 279-55 sayılı hükmün, sanık tarafından istinaf edilmesi üzerine dosyayı inceleyen Trabzon Bölge Adliye Mahkemesi 3. Ceza Dairesince 22.01.2021 tarih ve 1476-127 sayı ile; "...Banka vekilinden yukarıda belirtilen Yargıtay kararında da belirtildiği üzere vekaletnamesinde özel yetki olup olmadığı hususunun araştırılması, Banka vekilinin vekaletinde

özel yetki olmaması ve bankanın şikâyetçi olmaması hâlinde davanın yukarıda belirtilen Yargıtay kararı doğrultusunda BDDK'ya ihbar edilmemesi suretiyle; CMK'nın 289/1-e maddesi yollamasıyla 280/1-e maddesine aykırı hareket edilmesi," isabetsizliğinden bozulmasına karar verilmiştir.

İlk Derece Mahkemesince 11.02.2025 tarih ve 46-58 sayı ile; 5411 sayılı Kanun'un 160/1-2-son ile TCK'nın 43, 62, 52/2-4, 53... . maddeleri uyarınca 17... ay hapis ve 1.908.885,12 TL adli para cezası ile cezalandırılmasına, taksitlendirmeye hak yoksunluğuna, mahsuba ve bankanın uğradığı zararın tazminine; bu kararın sanık müdafii tarafından istinaf edilmesi üzerine dosyayı inceleyen Trabzon Bölge Adliye Mahkemesi 3. Ceza Dairesince 07.05.2025 tarih ve 1195-1108 sayı ile; düzeltilerek istinaf başvusunun esastan reddine karar verilmiştir.

Bu kararın da sanık müdafii tarafından temyiz edilmesi üzerine dosyayı inceleyen Yargıtay 7. Ceza Dairesince 17.09.2025 tarih ve 4219-10532 sayı ile; "Yargıtay Ceza Genel Kurulunun 30.04.2025 tarihli ve 2024/6-490 Esas, 2025/197 Karar sayılı ilâmında da açıkça belirtiliği üzere; Bölge adliye mahkemelerinin hükmün bozulmasına karar verebileceği hâller, 5271 sayılı Kanun'un 280. maddesinin birinci fıkrasının (e) ve (f) bentlerinde tahdidi olarak sayılmıştır. Bu düzenlemelere göre istinaf mahkemelerince hükmün bozulmasına karar verilen hâllerde bölge adliye mahkemesi ceza dairesinin, dosyanın yeniden incelenmek ve hükmolunmak üzere hükmü bozulan ilk derece mahkemesine veya kendi yargı çevresinde uygun göreceği diğer bir ilk derece mahkemesine gönderilmesine karar vermesi gerekmekte olup, görüldüğü üzere bölge adliye mahkemesinin bozma kararı verebileceği hâller, kati surette davanın esasına ilişkin değil ve fakat yargılamaya dair usul kurallarının ağır ve açık ihlalleri ile hükme müteessir usul kurumlarının ihmali suretiyle hüküm kurulması durumlarına münhasırdır.

5271 sayılı Kanun'un 286. maddesinin birinci fıkrası uyarınca Bölge adliye mahkemesi ceza dairelerinin bozma dışında kalan kararları temyiz edilebileceğinden, bölge adliye mahkemesinin Kanun'un açık hükmüne aykırı şekilde verdiği bozma kararının temyiz edilebilmesinin de mümkün olmadığı anlaşılmıştır. Bu sebeple ilk derece mahkemesi hükmünün hukuka aykırılık taşıdığının tespit edilmesi durumunda bölge adliye mahkemesi ceza dairesince ilk derece mahkemesi hükmünün kaldırarak yeniden hüküm kurulması gerektiği hâlde bozma kararı verilmesi nedeniyle sanığın temyiz hakkının kısıtlanması söz konusu olacaktır.

Bu nedenle Trabzon Bölge Adliye Mahkemesi 3. Ceza Dairesinin, kanuni dayanağı bulunmayan 22.01.2021 tarihli bozma kararı ile anılan bozma kararına istinaden İlk Derece Mahkemesince tesis edilen 11.02.2025 tarihli kararın hukuki değerden yoksun olduğu ve görevsiz mahkeme tarafından verilmiş olması da gözetilerek, Trabzon Bölge Adliye Mahkemesi 3. Ceza Dairesinin 07.05.2025 tarihli ve 2025/1195 Esas, 2025/1108 Karar sayılı düzeltilerek istinaf başvurusunun esastan reddine dair kararı, Trabzon 2. Ağır Ceza Mahkemesinin, 30.01.2020 tarihli ve 2017/279 Esas, 2020/55 Karar sayılı hüküm ile ilgili olarak, gerekiyorsa, 5271 sayılı Kanun'un 280/2. maddesi de gözetilmek suretiyle istinaf incelemesi yapılıp hüküm kurulması gerektiğinin gözetilmemesi..." isabetsizliğinden bozulmasına karar verilmiştir.

Trabzon Bölge Adliye Mahkemesi 3. Ceza Dairesi 01.12.2025 tarih ve 2732-2708 sayı ile; "...Muhakeme şartının istinaf incelemesi için gönderilen dosyada gerçekleşip gerçekleşmediği

belirsizdir. Bu bağlamda duruşmada mutlak bulunması gereken tarafın duruşmada hazır edilip edilmediği/davadan haberi olup olmadığı açıklığa kavuşmadan istinaf incelemesinin yapılması mümkün değildir.

5271 Sayılı CMK'nın 280/1-e bendinde, CMK'nın 289. maddesinin g ve h bendleri dışında hukuka aykırılık bulunması hâlinde hükmün istinaf mahkemesince bozulmasına karar verileceği belirtilmektedir.

CMK'nın 289/1-e maddesi, istinaf mahkemelerinin bozma yapmasını öngören yasal düzenlemedir. Bu yasal düzenlemede duruşmada kanunen mutlak hazır bulunması gereken diğer kişilerin yokluğunda duruşma yapılması bozma nedeni olarak belirtilmiştir.

Yargıtay bozma ilamında; 22.01.2021 tarihli bozma ilamının yasal dayanağının bulunmadığı belirtilmiş ise de bozma ilamında da ayrıntılı şekilde belirtildiği üzere yasal bozma nedeni olan CMK'nın 289/1-e maddesi yollamasıyla 280/1-e maddesi gereğince bozma kararı verilmiştir. Dolayısıyla Yargıtay bozma ilamında belirtilen Dairemizin 21.01.2021 tarihli bozma ilamının kanuni dayanağının bulunmadığı hususu yukarıda belirtilen mevzuat ve içtihatlar karşısında yerinde değildir..." şeklindeki gerekçe ile bozma ilamına direnmiştir.

Direnme kararına konu bu hükmün de sanık müdafii, katılan vekili ve Cumhuriyet savcısı tarafından temyiz edilmesi üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının 10.01.2026 tarihli ve 154668 sayılı "bozma" istemli tebliğnamesiyle dosya 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 307. maddesi uyarınca kararına direnilen Daireye gönderilmiş, aynı madde uyarınca inceleme yapan Yargıtay 7. Ceza Dairesince 01.04.2026 tarih ve 216-3877 sayı ile direnme kararının yerinde görülmemesi üzerine Yargıtay Birinci Başkanlığına gönderilen dosya, Ceza Genel Kurulunca değerlendirilmiş ve açıklanan gerekçelerle karara bağlanmıştır.

II. UYUŞMAZLIK KONUSU VE ÖN SORUN

Özel Daire ile Bölge Adliye Mahkemesi arasında oluşan ve Ceza Genel Kurulunca çözümlenmesi gereken uyuşmazlık; Bölge Adliye Mahkemesi Ceza Dairesince 5411 sayılı Kanun'dan doğan zimmet suçunda, yazılı başvuru şartının gerçekleşmediğinden bahisle bozma kararı verilip verilemeyeceğinin belirlenmesine ilişkindir.

III. OLAY VE OLGULAR

İncelenen dosya kapsamından;
Suçtan zarar gören/katılan ... AŞ vekilinin 26.04.2016 tarihli yazılı başvurusu ile sanık hakkında 5411 sayılı Kanun'a muhalefet suçundan soruşturmaya başlandığı, katılan Banka vekilinin 26.04.2016 tarihli şikâyet dilekçesine ekli Beyoğlu 41. Noterliğince düzenlenmiş 18.01.2016 tarihli vekâletnamede katılan Bankanın hak ve menfaatlerini korumak üzere dava açmaya ve davaları takibe yetkili olduğu hususunda genel yetki verildiği, yapılan soruşturma sonucunda Trabzon Cumhuriyet Başsavcılığınca 12.07.2017 tarih ve 2135-406 sayı ile sanığın bankacılık zimmeti suçundan 5411 sayılı Kanun'un 160/1-2 ve TCK'nın 53. maddeleri uyarınca cezalandırılması istemiyle kamu davası açıldığı ve yargılama safahatinin "Hukukî Süreç" kısmında anlatıldığı gibi gerçekleştiği anlaşılmaktadır.

IV. GEREKÇE

A. Uyuşmazlık Konusuyla İlgili Mevzuat ve Açıklamalar

Ceza Genel Kurulunun 28.05.2025 tarihli ve 388-238 sayılı kararında da belirtildiği üzere;

Bölge adliye mahkemelerinin Türk yargı sistemine dâhil olmasıyla kanun yolu yargılamasında yeni bir durum ve anlayış ortaya çıkmıştır. İlk derece mahkemelerinden verilen hükümlere karşı başvurulabilen, hatta başvuru olmasa da bir kısmı için resen öngörülen bir kanun yolu (CMK m. 272/1) olarak istinafta, hem maddi vakıa denetimi hem de hukuki denetim yapılabilmekte, sebep gösterilmese de ilk derece mahkemesi hükmü bir bütün olarak incelenmekte, varsa hukuka aykırılıklar resen belirlenerek, kural olarak yeniden yapılacak yargılama ile ıslah edilmekte iken, bölge adliye mahkemesi ceza dairelerinin bozma dışında kalan hükümlerini konu edinen temyiz kanun yolu, bir hukuki denetim mekanizması olarak öngörülmüş, temyiz merciinin yetkisi de kural olarak bölge adliye mahkemesi ceza dairelerince verilen kararların, maddi ceza hukuku ve muhakeme hukuku normlarının kullanılması bakımından hukuka aykırılık taşıyıp taşımadıklarının incelenmesi ile sınırlanmıştır (CMK m. 288/1, 294/2).

Bu hâliyle bölge adliye mahkemesi hem ilk derece mahkemelerinden verilen hükümlere karşı bir denetim mercii hem de denetlediği hükmün hukuka aykırı olduğunu değerlendirdiğinde, hukuka aykırılığı ortadan kaldıracak ölçüde yeniden yargılama yapacak bir ikinci/üst derece mahkemesidir. Her iki halde de ilk derece mahkemelerine göre bir üst mahkeme olduğunda kuşku yoktur. Bu tespitlerden çıkan sonuç şudur:

a. Bölge adliye mahkemesi kural olarak bir ıslah mahkemesidir. Yani varsa ilk derece mahkemelerinden verilen hükümlerdeki tüm hukuka aykırılıkları resen belirleyerek, yeniden yapacağı yargılama ile hükmü ıslah eder. Yoksa kural olarak bir bozma mahkemesi olan Yargıtay gibi davranamaz.

b. İlk derece mahkemelerine göre bir üst mahkeme olması itibarıyla gerek denetim gerekse yeniden yargılama fonksiyonunu icra etsin, her halûkârda taraflar açısından başlı başına bir teminat oluşturur.

c. Bölge adliye mahkemesi, aleyhine kural olarak bir kanun yolu öngörülmeyen ve direnilemeyen (duruşmasız/evrak üzerinden verdiği) bozma kararı ile ne tarafları bir üst mahkemede yargılanma teminatından yoksun bırakabilir ne de olay mahkemesine vicdani kanaati rağmına bir sonuca ulaşmasını amir bir müdahalede bulunabilir.

Bölge adliye mahkemelerinin hükmün bozulmasına karar verebileceği hâller, CMK'nın 280. maddesinin birinci fıkrasının (e) ve (f) bentlerinde tahdidi olarak sayılmıştır. Bu düzenlemelere göre istinaf mahkemeleri şu hâllerde hükmün bozulması kararı verebilecektir:

1. İlk derece mahkemesinin kararında CMK'nın 289. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (g) ve (h) bentleri hariç diğer bentlerinde belirtilen bir mutlak hukuka aykırılık nedeninin bulunması,

2. Soruşturma veya kovuşturma şartının gerçekleşmediğinin veya ön ödeme ve uzlaştırma usulünün uygulanmadığının anlaşılması ya da davanın ilk derece mahkemesinde görülmekte olan

bir dava ile birlikte yürütülmesinin zorunlu olması.

Hükmün bozulmasına karar verilen bu hâllerde bölge adliye mahkemesi ceza dairesi, dosyanın yeniden incelenmek ve hükmolunmak üzere hükmü bozulan ilk derece mahkemesine veya kendi yargı çevresinde uygun göreceği diğer bir ilk derece mahkemesine gönderilmesine karar verecektir. Bu karara karşı ilk derece mahkemesinin direnme kararı verme yetkisi bulunmadığı gibi tarafların da kanun yoluna başvurması mümkün değildir.

Açıkça görüldüğü gibi bölge adliye mahkemesinin bozma kararı verebileceği hâller, kati surette davanın esasına ilişkin değil ve fakat yargılamaya dair usul kurallarının ağır ve açık ihlalleri ile hükme müteessir usul kurumlarının ihmali suretiyle hüküm kurulması durumlarına münhasırdır. Nitekim Yargıtay kararlarına karşı direnme yetkisi bulunan ilk derece mahkemesinin, bölge adliye mahkemelerinin bozma kararlarına direnememesinin temelinde yatan düşünce de buna dayanmaktadır. Direnme yasağına ilişkin normun, maddi ceza adaletiyle doğrudan bir ilgisinin bulunmadığı, esas itibariyle makul sürede yargılanma hakkı bakımından bir teminat alanı oluşturduğu söylenmelidir.

Hukuki düzenlemeler ve yapılan açıklamalar karşısında, mesele tartışmaya ihtiyaç bırakmayacak açıklıktadır. Buna rağmen uygulama, bölge adliye mahkemelerinin iş yoğunluğu gibi mülahazalarla kanunun kendisine tanımadığı bir yetkiyi kullanarak bozma kararları verilegeldiği bilinen bir gerçektir. Bu uygulamanın, yukarıda yer verilen tespitler yanında, görevli/teminatlı mahkemede yargılanma ve mahkemeye erişim/ kanun yoluna etkin başvuru hakları yönünden ciddi sorunlar taşıdığı da tartışmadan varestedir. CMK'nın 286. maddesinin birinci fıkrası uyarınca bölge adliye mahkemesi ceza dairelerinin bozma dışında kalan kararları temyiz edilebileceğinden, bölge adliye mahkemesinin Kanun'un açık hükmüne aykırı şekilde verdiği bozma kararının temyiz edilebilmesi de mümkün değildir. Bu nedenle ilk derece mahkemesi hükmünün hukuka aykırılık taşıdığının tespit edilmesi durumunda bölge adliye mahkemesi ceza dairesince ilk derece mahkemesi hükmünün kaldırarak yeniden hüküm kurulması gerektiği hâlde bozma kararı verilmesi nedeniyle sanığın temyiz hakkının kısıtlanması da söz konusu olabilmektedir.

Nitekim Anayasa Mahkemesi, 2023/33667 sayılı bireysel başvuru üzerine verdiği 09.01.2025 tarihli kararında özetle; İstinaf Dairesinin CMK'da açıkça ve sınırlı sayıda yazılı bulunan hâller dışında bir sebeple bozma kararı vermesiyle gerçekleşen müdahalenin kanuni dayanağının olmaması nedeniyle adil yargılama hakkının ihlâl edildiğine hükmetmiştir.

Keza, Yargıtay Ceza Daireleri de AYM kararına konu teşkil eden benzer olay ve bozma üzerine ilk derece mahkemesince tesis edilen hükümlerin, esas itibariyle bölge adliye mahkemesi tarafından verildiği (Yargıtay 14. Ceza Dairesinin 04.03.2021 tarihli ve 6371-1851 sayılı, 9. Ceza Dairesinin 22.06.2023 tarihli ve 2981-4580 sayılı, 5. Ceza Dairesinin 18.04.2024 tarihli ve 5322-4330 sayılı, 6. Ceza Dairesinin 03.07.2024 tarihli ve 2388-8319 sayılı, 11. Ceza Dairesinin 11.03.2024 tarihli ve 6519-3057 sayılı kararları vb.) ya da bölge adliye mahkemesi ceza dairesinin kararı ile bozma üzerine verilen ilk derece mahkemesi kararının hukukî değerden yoksun ve yok hükmünde olduğu (Yargıtay 2. Ceza Dairesinin 24.04.2023 tarihli ve 12734-2067 sayılı ve 20.02.2024 tarihli ve 29761-2708 sayılı kararları vb.) gerekçeleriyle temyiz başvurularını esastan incelemişlerdir.

Diğer taraftan bölge adliye mahkemesi ceza daireleri kanunda açıkça öngörülmüş hâller dışında bir nedenle bozma kararı vererek, dava dosyasını ilk hükmün devretme etkisiyle görevi sona eren ilk derece mahkemesine yeniden göndermiştir. Mahkemelerin görevleri kanunla belirlenir (CMK m. 3). CMK'nın 7. maddesine göre de, "Yenilenmesi mümkün olmayanlar dışında, görevli olmayan hakim veya mahkemece yapılan işlemler hükümsüzdür.".

Şu hâle göre; bölge adliye mahkemelerinin, kanuni dayanağı bulunmayan (CMK'nın 280. maddesinin birinci fıkrasının (e) ve (f) bentlerinde sayılanlar hariç) bozma kararları ile iş bu bozma kararına istinaden ilk derece mahkemesince tesis edilen kararların, Kanun'da açıkça sayılmayan sebeplerle verilmiş olmaları nedeniyle "hukuka açık ve ağır aykırılıkla malul" olduklarının kabulü gerekir.

Diğer yandan, 5411 sayılı Kanun'un "Zimmet" başlıklı 160. maddesinde özgü bir suç tipi olarak bankacılık zimmeti suçu düzenlenmiştir. 01.11.2005 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren ve hâlen yürürlükte bulunan 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 160. maddesinin 1 ve 2. fıkraları;

"Görevi nedeniyle zilyetliği kendisine devredilmiş olan veya koruma ve gözetimiyle yükümlü olduğu para veya para yerine geçen evrak veya senetleri veya diğer malları kendisinin ya da başkasının zimmetine geçiren banka yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile diğer mensupları, altı yıldan oniki yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılacakları gibi bankanın uğradığı zararı tazmine mahkûm edilirler.

Suçun, zimmetin açığa çıkmamasını sağlamaya yönelik hileli davranışlarla işlenmesi hâlinde faile on iki yıldan az olmamak üzere hapis ve yirmibin güne kadar adli para cezası verilir; ancak, adli para cezasının miktarı bankanın uğradığı zararın üç katından az olamaz. Ayrıca meydana gelen zararın ödenmemesi hâlinde mahkemece re'sen ödettirilmesine hükmolunur..." şeklinde düzenlenmiştir.

Bu özgü/mahsus suçun soruşturulması ve kovuşturulmasının ne şekilde yapılacağını düzenleyen aynı Kanun'un üçüncü bölümünde "Kovuşturma usûlü" bölüm başlığı altındaki 162. maddesi ise;

"Bu Kanunda belirtilen suçlara ilişkin soruşturma ve kovuşturma yapılması, Kurum veya Fon tarafından Cumhuriyet başsavcılığına yazılı başvuruda bulunulmasına bağlıdır. Bu başvuru muhakeme şartı niteliğindedir. Ancak, 160 ıncı maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen suçtan dolayı soruşturma ve kovuşturmalar Kurumun veya Fonun yazılı bildirimi üzerine veya gecikilmesinde sakınca görülen hallerde re'sen Cumhuriyet savcılarınca yapılır ve Kurum ve Fon haberdar edilir. Bu fikra uyarınca yapılan soruşturmalar neticesinde açılan kamu davalarında, Kurumun veya Fonun başvuruda bulunması hâlinde, bunlar başvuru tarihinde müdahil sıfatını kazanırlar.

İtibarın zedelenmesi, sırların açıklanması ve zimmet suçlarından dolayı ilgililerin dava hakkı ile 4.12.2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu hükümleri saklıdır." biçimindedir.

5411 sayılı Kanun'un 162/1. maddesi incelendiğinde yazılı başvurunun özellikle muhakeme şartı olarak vurgulandığı görülmektedir. Doktrinde yazılı başvurunun muhakeme şartı olarak öngörülme

sebebinin, icra etmiş oldukları faaliyet dolayısıyla bir güven kurumu olan bankaların itibarının korunması ihtiyacından kaynaklandığı belirtilmiştir(doktrindeki bir esere atıf).

Muhakeme şartı; muhakeme faaliyeti yapılabilmesi, bu bağlamda soruşturma yürütülüp kamu davasının açılabilmesi ve kamu davasında yargılama yapılabilmesi için varlıkları veya yoklukları gerekli olan şartlardır(doktrindeki bir esere atıf).

5411 sayılı Kanun'un 162. maddesinde düzenlenen yazılı başvuru hem soruşturma hem de kovuşturma evrelerine ilişkindir. Aynı Kanun'un 162/1. maddesi uyarınca, bu Kanun kapsamındaki suçlara ilişkin soruşturmaya başlayabilmek için kurum ya da fon tarafından yazılı başvuruda bulunulması gerekmekte olup bir şekilde bu şart atlanmış ve soruşturma evresi tamamlanarak, iddianamenin kabulüyle kamu davası açılmışsa kovuşturma evresinin devamı için yine yazılı başvuru şartı aranacaktır. Bu hâllerde, mahkemece şartın yerine getirilmesi mümkün olduğundan ve yargılama süreci de başladığından "Durma" kararı verilmelidir.

Bu aşamada suç şüphesinin varlığı hâlinde Kurum, Fon veya Kurul'un mutlaka yazılı başvuruda bulunma zorunluluğu olup olmadıklarının da irdelenmesi gerekmektedir. Yazılı başvuru, muhakeme şartının varlığı dahi böylesi bir zorunlulukla bağdaşmaz. Bu nedenle anılan kamu tüzel kişilerinin yazılı başvuruda bulunup bulunmama hususunda takdir yetkileri mevcuttur (doktrindeki bir esere atıf). Bahsedilen kamu tüzel kişilerinin bu yetkilerini kullanıp yazılı başvuruda bulunmamaları durumunda bu kararın idari yargı yerlerinin denetiminde olduğunu kabul etmek gerekir (doktrindeki bir esere atıf).

Gelinen bu noktada 5411 sayılı Kanun'un 162/2. maddesinde yer alan özel düzenlemeye de değinmek gerekmektedir. Bankacılık Kanunu'nun 162/2. fıkrası, saymış olduğu bazı suçların soruşturma usulüne ilişkin farklı bir hüküm içermektedir. Buna göre itibarın zedelenmesi, sırların açıklanması ve zimmet suçlarından dolayı ilgililerin dava hakkı ile CMK hükümleri saklı tutulmuştur. Bu hüküm uyarınca dava hakkının ve CMK hükümlerinin saklı tutulmasının anlamı tespit edilmelidir. 5411 sayılı Kanun, 5271 sayılı CMK'dan sonra yürürlüğe girmiş olan bir kanundur. CMK'nın da ceza muhakemesi alanına ilişkin temel kanun olduğu gözetildiğinde kanun koyucunun sonraki düzenlemelerinde CMK hükümlerinden ayrılarak farklı düzenlemeler yapabilmesi olanaklı da olsa, CMK'nın hükümlerine, temel yaklaşım tarzına aykırı düzenleme yapılması ilk önce hukuk düzeninin bütünlüğü ilkesini zedeler nitelikte olacaktır. CMK'da ise Ceza Muhakemesi Usulü Kanunu'ndan farklı olarak şahsi dava kurumuna yer verilmemiştir. Bu nedenle 162/2. maddesindeki ifadenin şahsi dava olarak anlaşılması mümkün değildir (doktrindeki bir esere atıf). Buradaki dava hakkı şikâyet hakkıdır. Ancak ilgilliler şikâyet hakkını kullanmasalar dahi yazılı başvuru nedeniyle soruşturmaya başlanılması gerekmektedir (doktrindeki bir esere atıf). Anılan Kanun maddesinde geçen "ilgililer" kavramının içerisine Bankaların haricinde suçtan zarar gören gerçek ve tüzel kişilerin de girdiği kabul edilmelidir (doktrindeki bir esere atıf).

Bankacılık zimmeti, mala karşı işlenen bir suç olup bu malın sahibi ve dolayısıyla bu suçun pasif süjesi bankadır. O hâlde zimmet suçuna ilişkin olarak BDDK veya TMSF yazılı başvuruda bulunmasa bile, suçtan zarar gören bankanın zimmet suçundan şikâyette bulunması soruşturma veya kovuşturmanın başlatılması için yeterlidir.

Öte yandan, 5411 sayılı Kanun gereği banka vekilinin yazılı başvuruda bulunabilmesi için özel yetki bulunması gerektiğine dair kanuni bir zorunluluk da bulunmamaktadır. Yargıtay 7. Ceza Dairesinin istikrar kazanan uygulamalarında da katılan banka vekilinin bankacılık zimmeti suçundan şikâyeti soruşturmaya başlanması için yeterli görülmüş, davanın Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kuruluna da ayrıca ihbar edilmesine gerek olmadığı kabul edilmiştir.

B. Açıklamalar Işığında Uyuşmazlık Konusu Değerlendirildiğinde

Sanık hakkında bankacılık zimmeti suçundan kurulan mahkûmiyet hükmüne ilişkin sanık tarafından istinaf yoluna başvurulması üzerine her ne kadar Trabzon Bölge Adliye Mahkemesi 3. Ceza Dairesince 22.01.2021 tarih ve 1476-127 sayı ile CMK'nın 280/1-e bendi uyarınca hükmün bozulmasına, dosyanın bozma gereği yerine getirilmek üzere İlk Derece Mahkemesine gönderilmesine karar verilmiş ise de sanığa isnat edilen bankacılık zimmeti suçundan katılan Banka vekilinin vekâletnamesindeki yetkiye istinaden şikâyette bulunması üzerine soruşturmaya başlandığı ve yazılı başvuru şartının gerçekleştiği dosya kapsamından anlaşılmakla, katılan Banka vekilinin vekâletnamesinde özel yetkinin bulunup bulunmadığı hususunun CMK'nın 280. maddesinde açıkça ve sınırlı sayıda yazılı olan bozma sebeplerinden birini oluşturmadığı ve bu sebeple Bölge Adliye Mahkemesinin bozma kararı verme görev ve yetkisi bulunmaması karşısında; Trabzon Bölge Adliye Mahkemesi 3. Ceza Dairesinin 22.01.2021 tarihli ve 1476-127 sayılı bozma kararı ile işbu karara istinaden tesis edilen Trabzon 2. Ağır Ceza Mahkemesinin verdiği 11.02.2025 tarihli ve 46-58 sayılı kararının "hukuka açık ve ağır aykırılıkla malul" oldukları anlaşılmakla;

Bölge Adliye Mahkemesince, CMK'nın 280. maddesinde yazılı usule uygun şekilde; gerekirse duruşma açılması suretiyle İlk Derece Mahkemesince kurulan hükmün kaldırılmasına, sanık hakkında yeni bir hüküm kurulmasına, istinaf isteminin esastan reddine veya düzeltilerek esastan reddine karar verilerek istinaf incelemesinin sonlandırılması gerekirken; sanık hakkında kurulan mahkûmiyet hükmünün, katılan vekilinin vekâletnamesinde yazılı başvuru için özel yetkisinin bulunup bulunmadığı hususunun araştırılması gerektiğinden bahisle bozulmasına karar verilerek dosyanın İlk Derece Mahkemesine gönderilmesinin hukuka aykırı olduğu kabul edilmelidir.

Yapılan açıklamalara ve ulaşılan bu sonuca göre de; Trabzon Bölge Adliye Mahkemesi 3. Ceza Dairesince verilen 22.01.2021 tarihli ve 1476-127 sayılı bozma kararı ile bu karara istinaden yeniden tesis edilen Trabzon 2. Ağır Ceza Mahkemesinin 11.02.2025 tarihli ve 46-58 sayılı hükmünün ve Trabzon Bölge Adliye Mahkemesi 3. Ceza Dairesinin 07.05.2025 tarihli ve 1195-1108 sayılı kararının "hukuka açık ve ağır aykırılıkla malul olduklarından hükümsüz" sayılmalarına,

Dava dosyasının, Trabzon 2. Ağır Ceza Mahkemesince verilen 30.01.2020 tarihli ve 279-55 sayılı hükümle ilgili olarak, gerekiyorsa CMK'nın 280/2. maddesi de gözetilmek suretiyle istinaf incelemesi yapılması için Trabzon Bölge Adliye Mahkemesi 3. Ceza Dairesine gönderilmesine karar verilmelidir.

V. KARAR

Açıklanan nedenlerle;

1- Trabzon Bölge Adliye Mahkemesi 3. Ceza Dairesince verilen 22.01.2021 tarihli ve 1476-127 sayılı bozma kararı ile bu karara istinaden yeniden tesis edilen Trabzon 2. Ağır Ceza Mahkemesinin 11.02.2025 tarihli ve 46-58 sayılı hükmünün ve Trabzon Bölge Adliye Mahkemesi 3. Ceza Dairesinin 07.05.2025 tarihli ve 1195-1108 sayılı kararının "hukuka açık ve ağır aykırılıkla malul olduklarından hükümsüz" sayılmalarına,

2- İsabetsiz bulunan Trabzon Bölge Adliye Mahkemesi 3. Ceza Dairesinin 01.12.2025 tarihli ve 2732-2708 sayılı direnme kararının, "Mahkemece verilen 30.01.2020 tarihli ve 279-55 sayılı hükümle ilgili olarak, CMK'nın 280/2. maddesinin emredici hükümleri doğrultusunda Trabzon Bölge Adliye Mahkemesi 3. Ceza Dairesince istinaf incelemesi yapılıp işin doğrudan muktezaya bağlanmasında zorunluluk bulunması" gerekçesiyle diğer yönleri incelenmeksizin BOZULMASINA,

3- Dava dosyasının, Trabzon 2. Ağır Ceza Mahkemesince verilen 30.01.2020 tarihli ve 279-55 sayılı hükümle ilgili olarak, gerekiyorsa CMK'nın 280/2. maddesi de gözetilmek suretiyle istinaf incelemesi yapılması için Trabzon Bölge Adliye Mahkemesi 3. Ceza Dairesine gönderilmesine,

4- Sair yönler incelenmeksizin verilen kararın mahiyetine binaen sanığın tutukluluk hâlinin DEVAMINA,
5- Dava dosyasının, Trabzon Bölge Adliye Mahkemesi 3. Ceza Dairesine gönderilmek üzere Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına TEVDİİNE, 01.07.2026 tarihinde yapılan müzakerede oy birliğiyle karar verildi.